

ZÁPIS OBHAJOBY

Student: Mgr. Andrea Sloupová
Datum narození: 21. 12. 1964
ID studia: 133453
Studijní program: Obecná teorie a dějiny umění a kultury
Studijní obor: Dějiny výtvarného umění
Název práce: Galerie umění a akviziční politika v době normalizace
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: doc. PhDr. Marie Klimešová, Ph.D.
Oponenti: doc. PhDr. Jiří Šetlík, CSc. (nepřítomen)
PhDr. Ivan Neumann (nepřítomen)
Datum obhajoby: 20. 9. 2016
Místo obhajoby: UK FF, Celetná 20, Praha 1, místnost č. 414
Termín: řádný
Předseda komise: prof. PhDr. Roman Prahel, CSc.
Členové komise: prof. PhDr. Petr Wittlich, CSc.
doc. PhDr. Marie Rakušanová, Ph.D.
PhDr. Lenka Bydžovská, CSc. (nepřítomna)

12:10 Předseda komise prof. PhDr. Roman Prahel, CSc. zahájil obhajobu, představil sebe a přítomné členy komise. Přítomným pak představil studentku Mgr. Andreu Sloupovou.

12:14 Školitelka, doc. PhDr. Marie Klimešová, Ph.D., seznámila přítomné stručně se svým hodnocením studentčina studia a její disertační práce, které uvedla ve svém písemném vyjádření. Zmínila průběh studia (zahájení v akademickém roce 2009–10, odevzdání práce z filozofie v roce 2011, státní doktorskou zkoušku v roce 2013) a vyzdvihla především textovou přípravu. Ocenila detailní sběr pramenného materiálu, který byl mnohdy komplikovaný kvůli chybějícím nebo utajeným dokumentům, a rozhovory s pamětníky. Dále nastínila metodu a cíle práce: získané podklady sloužily k rozboru nákupní politiky galerií (hledání kritérií nákupní politiky, výběr umělců, hodnocení akvizic) a analýze procesů, kterými se v oblasti kultury v daném období uplatňovala státní politika. Zdůraznila také důležitost zařazení profilů pracovníků galerií, jejichž zpracování nejednou ukázalo na odvážné osobní postoje v panujícím kulturním marasmu. Školitelka ocenila nasazení při přípravě disertační práce a připomněla propojení vlastního textu

s dobovými dokumenty shromážděnými v obsáhlé příloze. Na závěr disertační práci jednoznačně doporučila k obhajobě.

12:20 Studentka, na vyzvání předsedy komise prof. Praha, seznámila přítomné s tezemi své disertační práce. Zmínila zejména skutečnost, že český dějepis umění má mezery ve zpracování normalizačního období a je otázkou, jak takovou práci uchopit. Osobně se zaměřila na sledování daného problému přes instituce a sledovala akviziční politiku tehdejší galerijní sítě od začátku roku 1970 (naplňování usnesení zasedání ÚV KSČ z dubna roku 1969) do závěru roku 1989, přičemž ji zajímalo hledisko časové i teritoriální. Dále popsala strukturu práce a detailněji objasnila zařazení některých kapitol (vývoj galerijní sítě v 50. a 60. letech a samotný vznik galerií na pozadí doby; rok 1968 a jeho důsledky – zpracováno na základě citací dobových materiálů; období po roce 1970 a odstraňování pracovníků z galerií; vývoj galerijní činnosti v 70. a 80. letech 20. století). Uchazečka rovněž vysvětlila nutná omezení v rámci poslední kapitoly, jejíž téma bylo příliš široké. Studentka se proto zaměřila na akvizice, které byly často skrytější povahy a poskytovaly tak pěkný doklad toho, co změny po roce 1970 v akviziční činnosti galerií skutečně způsobily

12:36 Předseda komise prof. Prahl seznámil přítomné s hlavními body posudku oponenta doc. PhDr. Jiřího Šetlíka, CSc. Oponent popsal obsah práce a vyzdvihl kvalitu náročného textu, který je nutné číst s poznámkami a přílohou. Ve vztahu k tématu práce a profilům pracovníků galerií zdůraznil osobnost Jiřího Kotalíka, v jehož práci se prostupovala hlediska umělecká a mravní – doporučení pečlivě studovat archivní dokumenty. V závěru doc. Šetlík doporučil předloženou disertační práci k obhajobě a navrhl nejvyšší stupeň hodnocení. Položil studentce otázku, proč do své práce nezahrnula také Uměleckoprůmyslové museum (UPM).

12:40 Školitelka doc. Klimešová seznámila přítomné s hlavními body posudku nepřítomného oponenta PhDr. Ivana Neumanna, který ocenil volbu tématu a popsal strukturu a obsah práce (zmínil vznik galerijní sítě a vliv ředitelů a odborných pracovníků na fungování galerií). Zdůraznil, že se podobná práce zatím neobjevila a vyzdvihl její členění, cíle (rozkrytí a objasnění sbírkotvorné činnosti), citace dobových dokumentů, postižení dobové atmosféry, rozhovory s více než dvaceti pracovníky, rozsáhlou heuristickou práci. Za přínos práce označil komplexní obraz galerií umění, jaký nebyl doposud k dispozici, a potvrzení skutečnosti, že galerie zajišťovaly kontinuitu české výtvarné tvorby. Zmínil nutnost kontinuity sbírkotvorné činnosti i

dnes. Závěrem doporučil předloženou disertační práci k obhajobě. Položil studentce otázky, zda se věnovala také zpracování podobné tematiky na Moravě (jaká byla situace v tamních galeriích?) a zda uvažovala o poskytnutí své práce Radě galerií ČR.

12:45 Prof. Prahl požádal studentku Mgr. Sloupovou, aby se vyjádřila k posudkům oponentů.

Vyjádření k posudku doc. Šetlíka: studentka reagovala na drobnou výtku ohledně chybějící poznámky: poznámka nechybí, pouze bohužel vypadlo její číslo. Dále vysvětlila, proč se ve finální verzi své práce detailněji nezabývala akvizicemi UPM, přestože bylo první zpracovávanou institucí: UPM bylo do roku 1970 součástí Národní galerie v Praze, osamostatnilo se až poté. Doktorandka se navíc soustředila především na nákupy volného, nikoliv užitého umění. Zmínila vybrané akvizice UPM, které dokreslovaly závěry její práce. Prof. Prahl připomněl akvizice umělecké fotografie. Doktorandka upřesnila, jak omezovala původně široký záběr své práce – věnovala se především malbě a plastice, kresbu a fotografie nakonec vyřadila. Přesto uvedla nejvýznamnější nákupy z této oblasti a za ně odpovědné odborníky (např. doc. Šetlíka).

Vyjádření k posudku PhDr. Neumanna:

Studentka vysvětlila, že zaměření se na české galerie byl záběr reálný ke zpracování. Pokud by chtěla moravské galerie uchopit podobně detailně jako české, byla by práce příliš rozsáhlá. Uvedla, že se další badatelé mohou její prací inspirovat a moravské instituce snáze zpracovat.

Prof. Prahl se v této souvislosti dotázal, zda se mohly standardy lišit (ve smyslu všeobecných podmínek pro akvizice)? Doktorandka vysvětlila, že české a moravské galerie takto porovnat nemůže, ale v Čechách se velmi lišily jednotlivé kraje, např. Východočeský kraj jediný plně dodržoval závěry z roku 1970, přesto práce ostatních galerií není většinou přímo napadnutelná. Na periferiích se podařila řada „sporných“ akvizic – Karlovy Vary, Cheb, Letohrádek, severní Čechy. K dalšímu bodu studentka uvedla, že z podnětu PhDr. Neumanna by svoji práci Radě galerií nabídla.

12:50 Předseda komise zahájil diskusi.

V následné diskusi vystoupili:

Prof. Petr Wittlich vyjádřil svůj obdiv k přílohám práce. Konstatoval, že studentka sledovala akvizice současných autorů, ale zároveň připomněl díla klasické moderny (mnoho ředitelů dokázalo nakoupit úžasná díla).

připomíná, že tento fakt zmiňovala. Soustředila se sice na žijící současné autory, ale ocenila také strategii Oldřicha Kuky (?; jméno nesrozumitelné), ale i nouzové strategie liberecké galerie, kde se podařilo nakupovat kvalitní díla. Za Vladimíra Brehovszkého byly podobné nákupy ve Středočeské galerii obtížné, ovšem s Josefem Schlesingerem nastal velký rozdíl a obrat ke krajinomalbě. V některých galeriích naopak docházelo dokonce nákupům děl na objednávku.

Prof. Roman Prahel se dotázal, zda docházelo k akvizicím do deponiáře a existovalo také pověření galerií zabývat se určitým tématem, např. veřejnou plastikou. Jak to bylo se zaměřením se na místní „veličiny“?

Doktorandka poukazuje na to, že toto téma má v disertaci zpracované. Doklady se často špatně hledají. Nenašla dokument, který by prikazoval nákupy místních umělců, ale podle výkazů a zpráv o činnosti toto zjevně existovalo (Karlovy Vary až čtvrtina děl).

Prof. Wittlich se dotázal, zda má doktorandka v práci uvedeno také složení výstavních komisí.

Doktorandka odpověděla kladně, ovšem s dovětkem, že ne vždy bylo možné složení dohledat.

Prof. Prahel připomněl, že radikálně s dokumentací naložili ve Fondu výtvarných umělců (nákupy, smlouvy), mnoho dokumentů nechali skartovat.

Doktorandka konstatuje, že tento fakt ji během psaní práce překvapil. Dokumentace byla velmi torzovitá. Celkově studentka prošla 26 archivů, 42 archivních zdrojů – převážně neutříděných – a zhruba 240 neutříděných kartonů.

13:00 Předseda komise ukončil samotnou obhajobu a komise zahájila neveřejné zasedání o klasifikaci obhajoby disertační práce.

Předseda komise seznámil studenta a přítomné s výsledkem obhajoby: komise hlasovala zdvižením ruky, počet členů komise: 4, přítomno členů komise: 3, kladných hlasů: 3, záporných hlasů: 0. Obhajoba disertační práce byla klasifikována prospěla.

Zapisovatel:

Mgr. Hana Benešová

Jméno a podpis předsedy komise:
Prof. PhDr. Roman Prahel, CSc.

Jméno a podpis dalšího členu komise: